

อาณาจักรแห่ง “ทาน”

การทำ “ทาน” ถึงแม้จะเป็นการทำบุญชนิดหนึ่ง แต่
ถ้าผู้ลงมือทำไม่ถูกต้อง ไม่ถูกวิธี ทำเป็นร้อยปีก็
ไม่เท่ากับผู้ที่รู้ถูก เข้าใจถูกทำเพียงแค่ครั้งเดียว

สมชาย เชิดกลาง ผู้เขียนและเรียบเรียง

เรื่อง
อนุภาพแห่งทาน
เขียนและเรียบเรียง
โดย
สมชาย เชิดกลาง
(นามปากกา)

ห้ามเผยแพร่ในที่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตจาก
เจ้าของลิขสิทธิ์โดยเด็ดขาด ขอสงวนลิขสิทธิ์ ห้ามแก้ไข ดัดแปลง
ทำซ้ำ ห้ามคัดลอกข้อความ หรือ ห้ามไม่ให้ทำการเปลี่ยนแปลง
เนื้อหาใด ๆ ในหนังสือเล่มนี้ โดยที่ไม่ได้รับความยินยอมจาก
เจ้าของลิขสิทธิ์ สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.
2537 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2558

โดย สมชาย เชิดกลาง ผู้ละเมิดจะถูกดำเนินคดีตามที่
กฎหมายบัญญัติไว้สูงสุด

คำนำ

ในหนังสือเรื่อง “**อาณูภาพแห่งทาน**” ที่ผมได้เขียนขึ้นมานี้ เป็นการรวบรวมวิธีการทำบุญแบบที่เรียกว่า “**การทำทาน**” ซึ่งมีหลายคนเข้าใจผิดว่า การทำทานนั้นง่ายมาก ๆ ก็แค่เอาเงินใส่ตู้บริจาค หรือให้เงินคนยากคนจนคนไร้ที่พึ่งทางสังคม คนพิการคนพิการ แค่นี้ก็จะได้บุญมากแล้ว คงไม่มีวิธีการทำทานอย่างอื่นอีกแล้วละ

จริง ๆ แล้วเป็นการเข้าใจผิดเป็นอย่างมาก ก็เพราะว่า การทำบุญในประเภททานนั้น ไม่ใช่แค่การบริจาคเงินเพียงอย่างเดียว ยังมีการบริจาคอย่างอื่นอีกที่ไม่ต้องบริจาคเงินทองของมีค่า แต่อาจจะได้บุญมากกว่าการบริจาคเงินด้วยซ้ำไป ก็อย่างเช่น คุณผู้อ่านไปสภากาชาดไทย บริจาคเลือดโลหิต บริจาคดวงตา บริจาคไต อวัยวะต่าง ๆ ในร่างกาย หรือรวมถึงบริจาคร่างกายให้ไปเป็นอาจารย์ใหญ่ให้เด็ก ๆ นักศึกษาแพทย์ได้ผ่าพิสูจน์เรียนรู้ และทำการศึกษาในชิ้นส่วนของร่างกายมนุษย์ เพื่อให้เกิด

ความชำนาญในการรักษาผู้ป่วยต่อไปนี้ก็เป็นการบริจาคทานที่ได้บุญมากเช่นเดียวกัน

การทำบุญประเภทการบริจาคร่างกายก็เป็นการทำทานชนิดหนึ่งเหมือนกัน แต่อาจจะแตกต่างตรงที่ไม่ต้องเอาเงินมาเป็นตัวชี้วัด แต่ใช้จิตสำนึกที่มองเห็นผลประโยชน์ของส่วนรวมที่ยิ่งใหญ่กว่า เป็นตัวจุดประกายในการทำทานชนิดนี้นั่นเอง

รวมถึงยังมีการทำทานในรูปแบบชนิดอื่น ๆ อีกมากมายที่ผมได้เขียนและรวบรวมไว้ โดยที่ไม่ต้องใช้เงินในการบริจาคทานเลยแม้แต่บาทเดียว และผมยังกล่าวถึงวิธีการทำทานที่ถูกต้อง เพื่อให้เราได้บุญกุศลที่มากเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ส่วน “อานุภาพแห่งทาน” หรือบางคนอาจจะเรียกว่า อานิสงส์ผลตอบแทนนั้นก็มากมายมหาศาลนัก มีตั้งแต่ให้ผลในปฐุสนธิกาล และให้ผลในปวัตติกาล หรือถ้าจะแปลใหม่ก็คือว่า ให้ผลในชีวิตหลังความตาย และให้ผลหลังจากได้เกิดแล้วตั้งแต่หนึ่งวันเป็นต้นไป หลังจากนั้น

“บุญ” ก็จะหล่อเลี้ยงชีวิตของเราไปเรื่อย ๆ จนถึงวัน
สุดท้ายของชีวิตมาถึง ก็จะต้องใช้บุญจากการทำ “ทาน” นี้
แหละ นำพาชีวิตพวกเราไปเกิดใหม่อีก แล้วก็ทำ “กรรม”
กันอีก

วนเวียนเป็นงูกินหางกินกลางตลอดตัวอยู่อย่างนี้
เรื่อยไปจนกว่าพวกเราจะเข้าไปสู่ประตู “พระนิพพาน”
นั่นแหละ ถึงจะจบสิ้นกันที่ ไม่ว่าชาตินี้ชาติไหน ชาตินี้ก็พอ
แก้ไข ไม่เอาอีกแล้วชีวิต แต่การที่เราจะทำอย่างนี้ได้ เราก็ค
ต้องมีของดีเสียก่อน ส่วนของดีที่ผมว่าก็คือ

การมี “บุญ” ให้มาก ๆ เยอะ ๆ ส่วนการที่เราจะมี
บุญให้ได้มาก ๆ เยอะ ๆ พวกเราทุกคนก็ต้องทำบุญ
เท่านั้น ไม่มีวิธีอื่น ส่วนการทำบุญที่เป็นการเริ่มต้นได้ดี
ที่สุด ก็คือ การ “ทำทาน” เท่านั้น ไม่มีวิธีอื่นอีกแล้ว

ส่วนการทำทานนั้นมีหลากหลายวิธีการในแต่ละ
อย่างก็ได้ปริมาณบุญที่ไม่เท่ากัน ยิ่งถ้าทำไม่ถูกวิธีด้วยแล้ว
ก็จะได้ปริมาณของบุญน้อยเหลือเกิน ก็ตามที่ผมได้เขียนไว้
ตรงหน้าปกของหนังสือว่า การทำทานถึงแม้เป็นการทำบุญ

ชนิดหนึ่ง แต่ถ้าผู้ลงมือทำไม่ถูกต้อง ไม่ถูกวิธี ทำเป็นร้อย
ปีก็ไม่เท่ากับผู้ที่รู้ถูกเข้าใจถูก ทำเพียงแค่ครั้งเดียว

ทั้งหมดนี้แหละ คือตัวชี้วัดที่ว่า ผู้มีปัญญาจะนำพา
ชีวิตของเขาก้าวหน้า และเจริญรุ่งเรืองแค่ไหน ก็มาดูเอา
ตอนการทำบุญทำทานด้วยสติปัญญาที่รู้ถูกเข้าใจถูกเท่า
นั่นเอง

ผมจึงขอเชิญชวนคุณผู้อ่านทุกคนทุกท่าน ทำบุญทำ
ทานแบบผู้มีปัญญาเขาทำกัน ส่วนวิธีการอยู่ในหนังสือเล่ม
นี้แล้ว ขอเพียงทำตามขั้นตอนต่าง ๆ อย่างถูกต้องแค่นี้
อานุภาพแห่งทาน ก็จะปกป้องคุ้มครองตัวคุณผู้อ่านเองเป็น
แน่แท้

สมชาย เชิดกลาง / นักเขียน

สารบัญ

1	ปฐมบท	10
2	การทำทาน	25
3	การทำทานในพระพุทธศาสนา	44
4	อามิสทาน	46
5	ธรรมทาน	90
6	อภัยทาน	122
7	การทำทานนอกพระพุทธศาสนา	147
8	อามิสทาน	148
9	วิทยาทาน	153
10	อภัยทาน	157
11	ปัจฉิมบท	163
12	อ้างอิง	169

ปฐมบท

ในปฐมบทนี้ เป็นบทที่เริ่มต้นในสิ่งที่ผมจะขอกล่าวถึงหลักการและวิธีการทำบุญทำกุศลให้ถึงพร้อมด้วยบุญจริง ๆ ได้กุศลกันจริง ๆ แบบที่ไม่ต้องไปพึ่งพิงเงินในกระเป๋าสตางค์ว่ามีกี่บาท พอจะทำบุญได้ไหม แล้วถ้าเราทำบุญหมด ที่นี้จะเอาค่ารถที่ไหนกลับบ้าน จะมีเงินไว้เหลือกินเหลือใช้ตอนก่อนที่จะถึงสิ้นเดือน ก่อนเงินเดือนออกหรือเปล่า

คุณไม่ต้องกังวลเลย เพราะสิ่งที่ผมจะแนะนำคือ คุณผู้อ่านไม่ต้องใช้เงินทำบุญก็ได้ แต่สิ่งที่จำเป็นในการทำบุญของผมก็คือ

ความรู้ที่ถูกต้อง + ใจ = บุญ

แล้วสิ่งที่คุณผู้อ่านจะได้จากหนังสือเล่มนี้ ก็คือ ความรู้ในการทำบุญ โดยไม่ต้องใช้เงินทำบุญเลยแม้แต่บาทเดียว ส่วนใจนั้นเป็นหน้าที่ของคุณผู้อ่านที่จะโน้มน้าว หนองน้ำจิตใจให้น้ำพามาสู่บุญได้มากน้อยแค่ไหน อันนี้ก็สุดแท้

การทำทาน

ก่อนที่จะเราจะมาอธิบายในเรื่องของการทำ “ทาน” นั้น ผมขออนุญาตแะมาอธิบายขยายความในเรื่องของการทำบุญ ทำกุศลกันเสียก่อนดีกว่า ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง เพราะส่วนใหญ่เราก็คุ้นชินกับคำพูดติดปากเหล่านี้กันอยู่เป็นประจำว่า “ไปไหนมาล่ะป้า” ออเจ้า “ป้าไปทำบุญทำกุศลมาละ ออเจ้า”

“ทำบุญทำกุศล” จริง ๆ แล้วคนละอย่าง คนละอัน คนละเรื่องกันเลย ผมเชื่อว่า น้อยคนนักที่จะเข้าใจจริง ๆ ว่าบุญกับกุศล มีความแตกต่างกัน ส่วนใหญ่ก็เข้าใจกันว่าเป็นอันเดียวกัน สิ่ง ๆ เดียวกัน ก็เรื่องเดียวกันนั่นแหละ

ปาวเลย ไม่ใช่เลย จึงเป็นเหตุผลให้มีน้อยคนที่รู้ และเข้าใจจริง ๆ ว่าบุญกับกุศลมีความแตกต่างกันอย่างไร

ถ้าอย่างนั้น ผมจึงจะขอแยกอธิบายออกเป็น 2 ส่วน เพื่อความสะดวกในการทำความเข้าใจให้คุณผู้อ่านเข้าใจง่าย และชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ คือ

1. ส่วนของ “บุญ”
2. ส่วนของ “กุศล”

ผมขออธิบายต่อเลย ได้แก่

1. ส่วนของ “บุญ”

บุญ คือ การทำความดี ที่เราได้ลงมือทำ ลงมือปฏิบัติกันจริงๆ ไม่ใช่สักแต่ว่า พูดไปวัน ๆ โดยที่ไม่ได้ทำอะไรเลย แล้วก็ถือว่า เป็นการทำบุญไปแล้ว ปาวเลย ไม่ใช่ การทำบุญแท้จริงแล้ว ก็คือ การลงมือปฏิบัติด้วยกาย วาจา ใจ 3 อย่างพร้อมกัน ในขณะเดียวกันนั้นแหละ เรียกว่าการทำบุญ

การทำทานในพระพุทธศาสนา

กลุ่มที่ 1 การทำทานในพระพุทธศาสนา

จริง ๆ แล้วก็คือ การทำทานในพระพุทธศาสนา
ของเรานี้แหละ เป็นการบริจาควัตถุสิ่งของ ทรัพย์สิน เงิน
ทอง ของมีค่า ของที่มีราคา ข้าวของเครื่องใช้ไม้สอย การ
ใช้เงินสร้างสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นถาวรวัตถุในวัดวาอาราม
สำนักสงฆ์ สำนักปฏิบัติธรรม ที่พำนักของสงฆ์ หรือ
สถานที่ที่มีพระภิกษุสงฆ์จำพรรษาอยู่

การทำทานในพระพุทธศาสนานั้น จะต้องมีความ
เกี่ยวข้องกับ 3 สิ่งนี้เท่านั้น จึงจะจัดเป็นการทำทานใน
พระพุทธศาสนาได้ 3 สิ่งที่ผมหมายถึง ได้แก่

1. จะต้องเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้า
2. จะต้องเกี่ยวข้องกับพระธรรมที่เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า

อามิสถาน

อามิสถานนั้นเป็นการทำบุญที่ยอดฮิตติดชาร์ตมาตลอดทุกยุคทุกสมัย ไม่ว่าชาติใด ศาสนาใด ๆ ก็ตาม ก็นิยมทำบุญประเภทอามิสถานกันทั้งนั้น โดยเฉพาะการทำอามิสถานในพระพุทธศาสนาของเรา ยิ่งได้รับความนิยมแพร่หลายกันใหญ่เลย

เพราะไม่ต้องยุ่งยากอะไรมากมาย ก็แค่มีเงิน 10 บาท 20 บาท ก็เอาเงินใส่ตู้บริจาค ก็จบแล้ว เป็นการทำบุญแบบอามิสถานแล้ว จึงเป็นเหตุผลที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้การทำบุญประเภทนี้เป็นที่นิยมในหมู่ชาวพุทธเรา และชาวศาสนาอื่น ๆ ก็ชอบทำบุญในอามิสถานกันเป็นจำนวนมาก

แต่ความจริงแล้ว ในตัวของอามิสถานเองนั้น ก็ยังสามารถแยกย่อยออกไปอีก 2 ประการด้วยกัน ได้แก่

1.1 ตัวของอามิสถานเอง

1.2 ตัวของวัตถุทาน

ธรรมทาน

ธรรมทาน ก็คือการให้ธรรมะที่เป็นคำสั่งสอนของ พระพุทธเจ้า ให้เป็นทานแก่บุคคลทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็น ให้แก่บุคคลทั่วไป หรือให้แก่ตัวของพระภิกษุสงฆ์ องค์ สามเณรก็ได้ เพราะตัวของพระภิกษุสงฆ์บางรูป ก็ไม่ค่อย จะมีความรู้ในทางธรรมะสักเท่าไร โดยเฉพาะ พระภิกษุที่ บวชใหม่ ๆ ได้ไม่ถึงหนึ่งปี ก็ยังต้องการธรรมะเป็นตัวชี้แนะ

ถ้าเรามีความรู้ในทางธรรมะ ก็สามารถที่จะถ่ายทอด ให้เพื่อนมนุษย์โลกคนอื่น ๆ ได้รู้บ้างก็จะมีประโยชน์ มากยิ่งขึ้นอีกด้วย

ในตัวของธรรมทาน คือการให้หลักการทางธรรมะ เป็นทานนั้น ก็เป็นการทำบุญชนิดหนึ่งที่ไม่ต้องใช้เงินใน การทำ ไม่ต้องมีตัววัตถุสิ่งของมาถวายให้พระ ไม่มี ค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นการทำบุญที่ยอด เยี่ยมมาก เงินก็ไม่ต้องเสีย แถมยังได้บุญมากกว่าการ ทำบุญแบบเสียเงินซะอีก

อภัยทาน

อภัยทานก็เป็นการทำทานชนิดหนึ่งทีประเสริฐสุด และเป็นทานที่ไม่ต้องไ้เงินทำบุญ ไม่ต้องมีวัตถุสิ่งของอะไรเลย ไม่ต้องไปที่วัด ไม่ต้องทำให้ครบ 3 กาล คือ ก่อนทำ ขณะทำ และหลังทำเสร็จแล้ว เหมือนอามิสทาน หรือ วัตถุทาน และข้อสำคัญ ไม่ต้องไปสอนใคร ๆ เหมือนธรรมทานอีกด้วย

เพราะอภัยทานไ้แค่ใจเป็นการให้อภัยเพียงอย่างเดียวในการทำเท่านั้น จึงเป็นการทำทานที่แปลกกว่าทานทั้งปวง แต่ก็เป็นการทำทานที่ยิ่งใหญ่ และทำยากมาก ๆ ถ้าเทียบกับการทำทานทั้ง 3 ประเภท

คือ 1. อามิสทาน (วัตถุทาน)

2. ธรรมทาน

3. อภัยทาน

การทำทานนอกพระพุทธศาสนา

1. กลุ่มที่ 2 การทำทานนอกพระพุทธศาสนา

จริง ๆ แล้วการทำทานนอกพระพุทธศาสนา ก็ไม่ได้มีความแตกต่างอะไรกับการทำทานในพระพุทธศาสนาเท่าไรนัก เพียงแต่ว่า ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทั้ง 3 ประการเท่านั้นเอง คือ

1. ไม่ได้เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้า
2. ไม่ได้เกี่ยวข้องกับพระธรรมเจ้า
3. ไม่ได้เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เจ้า

ในส่วนของการทำทานนอกพระพุทธศาสนานั้น ก็สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประการ ได้แก่

- ◈ อามิสทาน
- ◈ วิทยาทาน
- ◈ อภัยทาน

โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

อามิสถาน

ก็คือการบริจาควัตถุสิ่งของต่าง ๆ ให้กับบุคคล องค์กร หน่วยงาน หรือครอบครัวคนยากคนจน ผู้มีรายได้น้อยต่าง ๆ ผู้ที่ด้อยโอกาสในการใช้ชีวิตโดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับวัด หรือองค์กรในพระพุทธศาสนา แบบนี้ก็จัดเป็นอามิสถานนอกพระพุทธศาสนานั้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน ได้แก่

1. ตัวของอามิสถานเอง
2. ตัวของวัตถุทาน

อธิบายต่อไปนี้

1. ตัวของอามิสถาน

ในส่วนของตัวเองของอามิสถานเอง ก็คือ การบริจาคเงิน การนำเงินไปให้บุคคลต่าง ๆ ที่เขามีความลำบากทางการดำเนินชีวิต อาจจะเป็นคนพิการ ทูพลาพา ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ คนจนคนไร้ที่พึ่ง คนที่ตกทุกข์ได้ยาก เราก็นำเงินสดไปให้เขากับมือ เพื่อเขาจะได้เอาไปใช้

ปัจฉิมบท

ในส่วนของปัจฉิมบทนี้ ก็คือเป็นบทสรุปทั้งหมดในเรื่องของอาณาภาพแห่งทาน ว่ามีผลเป็นอย่างไรบ้าง ตามที่คุณผู้อ่านได้อ่านมาถึงตรงนี้ ก็ถือว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ รู้ถูกเข้าใจถูกอยู่มากทีเดียว ยิ่งโดยเฉพาะการทำทานด้วยปัญญาที่ถือว่าเป็นทานชั้นเลิศที่สุด คุณผู้อ่านก็คงจะพอเข้าใจแล้วแต่ถ้ายังไม่เข้าใจตรงจุดไหน ก็ให้เข้าไปอ่านในเรื่องเดิมซ้ำ ๆ อีกทีหนึ่งก็ได้ เพื่อให้คุณผู้อ่านเข้าใจได้ยิ่งขึ้นไปอีก

ในส่วนของบทสรุปในเรื่องของการทำบุญประเภททานนั้น ก็ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการทำบุญทั้งปวง เพราะถ้าใครก็ตาม ไม่เคยได้ทำทานมาก่อน ถึงยังงี้ก็คงไม่ได้มีโอกาสได้ทำบุญในประเภทอื่น ๆ ที่สูงส่งยิ่ง ๆ ขึ้นไป อย่างแน่นอน เพราะแค่ทำบุญง่าย ๆ โดยการบริจาคสิ่งของเงินทองเล็ก ๆ น้อย ๆ เขายังทำไม่ได้เลย ก็ไม่ต้องไปหวังว่าเขาจะรักษาศีล เจริญวิปัสสนาสมาธิ กรรมฐานเป็นแน่แท้ เพราะคงทำไม่ได้